

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	
СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ	
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСИ“	КАТЕДРА „ФИНАНСИ И КРЕДИТ“

Утвърждавам:

РЕКТОР:

(проф. д-р Марияна Божинова)

Приета от АС с Решения № 5 от 02.03.2022 г.

Приета от ФС Протокол № 7 от 17.02.2022 г.

Приета от КС Протокол № 15 от 11.02.2022 г.

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка
(финанси)“

Образователна и научна степен: Доктор		Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки
Форма на обучение:	Срок на обучение:	Професионално направление: 3.8. Икономика
Редовна/Самостоятелна	3 години	
Задочна/Дистанционна	4 години	Код на документа: УД/КХ-Д-Р/З/С/Д-3/4-3.8- ФПОКЗ(Ф)-ФФ-КФК-2022
Език: Български, Английски		

1. Обща характеристика на докторската програма

Докторската програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ е водеща в Стопанска академия „Д. А. Ценов“. Тя олицетворява духа и волята на Дарителя във Висшето търговско училище в Свищов да се преподават „...търговските науки; финансовите науки; търговското право; банковото дело; науките по застрахователното дело; и др.“ Това характеризира докторската програма като традиционна и съответстваща на мисията и задачите на висшето училище. Програмата е акредитирана от Националната агенция по оценяване и акредитация. Получените най-високи акредитационни оценки осигуряват на докторантите успешно надграждане на усвоеното в обучението в ОКС „магистър“ в профилиращите обучението магистърски програми „Финансов мениджмънт“ (на български или английски език), „Финансово управление в публичния сектор“, „Банков мениджмънт“, „Инвестиционен мениджмънт“, както и в образователната и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси). Обучаваните докторанти разполагат с отлична материална база и самостоятелни работни места в създадени с подкрепата на бизнеса научни лаборатории.

2. Образователни цели

Целта на докторската програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ е подготовката на квалифицирани специалисти, притежаващи знания и умения за научно-изследователска работа, както и работа на ръководни и висши експертни позиции в корпоративната система, публичния сектор, банковата система и капиталовия пазар на България и страните от Европейския съюз, и света. Постигането на основната образователна цел включва общотеоретична и практико-приложна подготовка в областта на държавните, фирмените и международните финанси, паричната теория и политика, кредита, класическите и авангардните финансови теории и политики. Завършилите докторската програма получават необходимата квалификация в областта на корпоративния финансов мениджмънт, публичните финанси, банковото дело, инвестициите, както в интердисциплинарен аспект в съответствие с формулировката на темата на дисертационния труд и нейната проблематика.

3. Организация и продължителност на обучението

Подготовката на докторантите по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“ се извършва в съответствие с европейските образователни стандарти с приложение на ECTS за всички форми на обучение с еквивалент 180 кредита. Съдържанието на учебната документация е адекватно на поставените образователни цели, на достиженията на научното познание, на актуалните проблеми и на съвременните пазарни тенденции на динамичното развитие в областта на публичните и корпоративните финанси, инвестициите и банковото дело. Формулирането на тема на всеки дисертационен труд е резултат от инициатива на държавната изпитна комисия, докторанта и предложения научен ръководител, която се финализира след обсъждане от катедрения съвет. Факултетният съвет на Факултет „Финанси“ утвърждава темата на дисертационното изследване и научния ръководител на съответния докторант. Изборът на тема отговаря на изискването за дисертабилност, проблемна ориентираност и актуалност. Продължителността на обучението за образователна и научна степен „доктор“ в редовна и самостоятелна форма на обучение е до три години, а в задочна и дистанционна форма на обучение – до четири години. През първата година се полагат изпитите от докторантските минимума, посещават се задължителните семинари за докторанти и избраните факултативни курсове. В рамките на първата половина от срока се формират 90 кредита по ECTS с насоченост към образователната компонента на степента. Финалната част от срока е с научна насоченост и формира останалите 90 кредита по ECTS, които са функция на дисертационния труд (50 кредита), автореферата и справката за приносите (10 кредита) и публикациите на докторанта покриващи минималният стандарт по националната нормативна рамка за развитие на академичния състав в Република България с еквивалент от 30 кредита. Всички останали допълнителни изяви и обучения на докторанта са с факултативен характер. Степента завършва с публична защита на дисертационен труд пред петчленно научно жури от хабилитирани лица, регистрирани в Националния център за информация и документация (НАЦИД). Двама от членовете на журито са вътрешни за висшето училище лица, а останалите трима са външни лица. На първото си заседание

научното жури възлага написването на рецензии на един вътрешен и един външен член на научното жури, а останалите членове изготвят рецензии. Всички рецензии и становища, заедно с автореферата се публикуват на сайта на висшето училище един месец преди датата на публичната защита на два езика – български и английски/руски.

Висшето училище осигурява достъп на обучаемите докторанти по програмата до специализиран Фонд „Дисертации, хабилизационни трудове и автореферати“ към академична библиотека „Акад. Никола Михов“, както и до дигитална библиотека dlib.uni-svishtov.bg. Докторантите по програмата са с принос към националната стратегия за отворена наука, като в българския портал за отворена наука www.bpos.bg СА „Д. А. Ценов“ е с лидерски позиции спрямо всички ВУ и НО. От 2008 година висшето училище поддържа самостоятелно профилирано научно издание „Годишен алманах научни изследвания на докторанти“ (<https://almanahnid.uni-svishtov.bg/>) с провеждане на ежегодна Докторантска научна сесия. Благодарение на проектно финансиране е осигурена лабораторна среда за научните изследвания на докторантите и достъп до специализирани иконометрични пособия и ръководства.

4. Знания

Знанията, които получават докторантите от докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“, надграждат и профилират знанията в областта на финансовата теория, придобити от обучението в образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“. Докторантите разширяват своя научен фундамент чрез проучване и адаптиране към изследваната проблематика на базисни теоретико-методологични и практико-приложни постановки, формират, развиват и демонстрират умения за комплексен и проблемноориентиран анализ и генериране на многовариантни универсални и специфични управленски решения като предпоставка за постигане на ефективно функциониране на бизнес структурите в сферата на финансите и кредита и дружествата от реалния сектор на икономиката.

5. Умения

Завършилите докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ притежават умения за: за професионално интерпретиране и прилагане на финансовото законодателство; за изследване на инфлационни процеси, за прилагане на методи и техники за събиране на държавните приходи; за използване отчетността за анализиране финансовото състояние на данъкоплатците, за финансово управление на домакинствата; макроикономическо прогнозиране; изследване и анализ на финансовия баланс и счетоводния отчет на фирмите; обслужване на икономическите агенти чрез системата на търговските банки, управление на богатството на стопанските субекти от всички сфери на икономиката; вземане на рентабилни инвестиционни, финансови и кредитни решения; диверсификация на инвестициите, управление на портфейли от ценни книжа, инвестиционни проекти и кредитни портфейли, управление на валутните операции на фирмите и банките; бюджетно, банково, финансово и управленско счетоводство; придобиват се компетенции в областта на независимия финансов

одит, финансовата отчетност и финансовите експертизи; събиране, обработка и анализ на данни за научни изследвания от различни източници; идентифициране и дефиниране на актуални и значими проблеми в сферата на финансите и кредита; предлагане на иновативни идеи; провеждане на значими самостоятелни научни изследвания; разработване на научни публикации; аргументирано представяне на резултатите от научна дейност пред широка аудитория; провеждане на научни дебати; вземане на обосновани решения.

6. Компетентности

6.1. Самостоятелност и отговорност

- създаване и интерпретиране на нови знания чрез самостоятелни научни изследвания;
- разширяване на обхвата на познатата научна област – финанси и кредит;
- провеждане на съвременен изследователски процес;
- самооценка на резултатите от научните изследвания.

6.2. Компетентности за учене

- реалистична преценка на притежаваните знания и умения;
- идентифициране на потребностите от нови знания и умения;
- способност за систематично усвояване и осмисляне на значително количество знания от съвременните научни постижения или от практиката;
- самостоятелно и лесно ориентиране в сложно учебно съдържание;
- критично и аналитично мислене.

6.3. Комуникативни и социални компетентности

- висока лична отговорност;
- инициативност в сложни и непредвидими ситуации;
- способност за генериране на нови знания в областта на публичните и корпоративните финанси, инвестициите и банковото дело;
- прилагане или разбиране на съвременните достижения на науката;
- пълноценно общуване на някои от най-разпространените европейски езици.

6.4. Професионални компетентности

- познаване на техники за сложни проучвания;
- оценка на сложни проблеми в областта на публичните и корпоративните финанси, инвестициите и банковото дело;
- събиране, обобщаване и анализ на данни за научни разработки;
- работа със специализиран софтуер за обработка на данни;
- съблюдаване на научната етика;
- ясно и аргументирано представяне на идеи, проблеми и решения.

7. Кратка характеристика на академичния състав

Водещата обучението по специалност „Финанси“ катедра “Финанси и кредит” е първата българска финансова катедра (основана на 10.04.1952 год.). В продължение на десетилетия тя е единственият център у нас, обучаващ специалисти с висше образование за нуждите на финансово-кредитната система. В катедрата работят 16% от хабилитираните преподаватели и 25% от професорите на СА „Д. А. Ценов”. Процесът на обучение и научно ръководство се осигурява от висококвалифициран академичен състав от професори и доценти. Преподавателският състав подпомага подготовката на докторантите с авторски учебници и пособия за докторски минимума. Научните изследвания на академичния състав от катедра „Финанси и кредит”, монографиите, докторатите и хабилитационните трудове обновяват перманентно съдържанието на учебните курсове. Академичният състав на катедрата е с основен принос към високите позиции на висшето училище в порталите за отворена наука: bpros.bg & researchgate.net.

За качественото обучение на докторантите се поддържат делови контакти с БНБ, Комисията за финансов надзор, Българска фондова борса, Министерство на финансите, Национална агенция по приходите, Агенция „Митници“, Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, Българска стопанска камара; фирми от реалния сектор на икономиката, инвестиционни посредници, управляващи дружества, брокерски къщи и други организации от сферата сектор „Финансови и застрахователни дейности“.

8. Професионална реализация

Придобилите ОНС „доктор” по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (финанси) могат успешно да продължат своето професионално развитие като преподаватели, научни работници, да заемат ръководни длъжности в сектор „Финансови и застрахователни дейности“, в публичната администрация и в реалния сектор на националната икономика.

9. Образователна и научна степен и професионална квалификация

След успешна защита на дисертационния труд докторантите придобиват образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“.

Декан:

(проф. д-р Андрей Захариев)

Ръководител на катедра:

(проф. д-р Стоян Проданов)